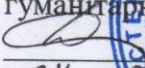

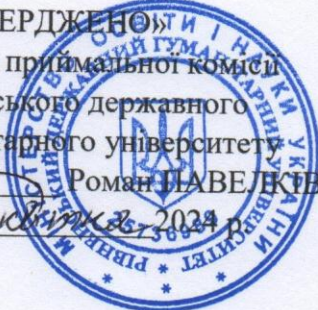

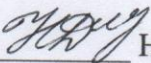
Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

Роман ГАВЕЛУК
«04» 2024 р.

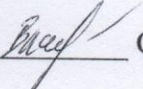

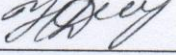
**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра
на основі НРК6, НРК7**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «28» березня 2024 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «25» березня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова предметної фахової атестаційної комісії Наталія ДЗЮБИШИНА

Розробники: Володимир БОГАТИРЬОВ
Галина БОРЕЙКО

Рівне – 2024

Програма фахового іспиту спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7 / В.О.Богатирьов, Г.Д.Борейко. Рівне : РДГУ, 2024. 12 с.

Розробники:

Богатирьов В.О. кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри театральної режисури РДГУ

Борейко Г.Д. кандидат історичних наук, доцент кафедри театральної режисури РДГУ.

Рецензент:

Мельничук Л.Т., провідний майстер сцени Рівненського академічного українського музично – драматичного театру, народна артистка України.

Програма фахового випробування зі спеціальності «Сценічне мистецтво» для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки освітньо-професійної програми бакалавра, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри театральної режисури (протокол № 3 від 20 березня 2024 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	9
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	11
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС.....	12
ДОДАТКИ.....	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фаховий іспит проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в РДГУ досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання та уміння для подальшої самостійної творчої діяльності в галузі театрального мистецтва.

Вступники, які обрали спеціалізацію “**Режисура**”, повинні мати розвинуті здібності до художнього мислення та емоційно-образного вирішення сценічного твору, бути наділеними конкретністю режисерського бачення. Велике значення має акторське обдарування, педагогічні та організаторські здібності, вміння орієнтуватись у питаннях сучасного театрального життя, самостійно мислити та оцінювати явища дійсності.

Під час творчого конкурсу вступник повинен виявити **знання**:

- теорії режисури та майстерності актора, розуміння основних положень системи К.С.Станіславського;
- історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури,
- технології постановки театральної вистави,
- специфіки режисерського аналізу драматургії,
- театральної термінології та літератури за фахом,
- технології розробки режисерського задуму та його втілення у професійному чи аматорському колективі;
- основних етапів організації постановочного процесу в театральному колективі.

Уміння:

- зробити режисерський розбір п'єси,
- створити оригінальний режисерський задум вистави,
- подієво сприймати драматургію;
- оперувати дієвими і видовищними поняттями у визначенні суті події;
- організувати творчий процес постановки вистави,
- працювати з виконавцями (акторами, художником, балетмейстером, композитором та ін.)

Навички:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні драматичних творів,
- м'язової свободи та імпровізаційного самопочуття,
- емоційного впливу на глядача,
- володіння акторськими та режисерськими засобами виразності у драматичній виставі;
- володіння засобами створення видовища,
- володіння прийомами постановки театральної вистави, організаційно-творчої роботи у театральному колективі.

Перед фаховим іспитом вступники повинні пройти попередні консультації, на яких узгоджується обраний для виконання репертуар, питання технічного забезпечення музичного супроводу виконання вокальних та хореографічних творів, обрана для режисерського аналізу драматургія.

Для проходження творчих відбірних консультацій потрібно подати режисерську розробку п'єси чи інсценівку за вибором вступника, яка містить у собі основні аспекти аналізу та задуму майбутньої вистави. Більш детально має бути розроблена сцена, в основі якої лежить одна з основних подій п'єси (її загальне режисерське бачення, принципи пластично-просторового розв'язання, звуковий ряд). До роботи можуть бути подані ескізи костюмів та декорацій, планування сцени, партитура звукового та світлового оформлення.

Метою попередніх відбірних консультацій є виявлення громадянської позиції вступника, його знання життя, вміння розібратися в сьогоденних життєвих процесах, виявлення режисерського способу мислення, здібності до розкриття природи подій, побудови конфлікту; розкриття у зіткненні людські характерів; виявлення здатності до образного мислення та точного визначення шляху героїв до надзавдання.

Під час фахового іспиту вступник має продемонструвати:

- *виконавську майстерність* (виконати драматичні твори);
- *володіння спеціальними вміннями* (зробити самостійно режисерський аналіз однієї із запропонованих п'єс, розробити режисерський задум вистави та більш детально – втілення однієї з ключових сцен у виставі, підкріплене ескізами сценографічного вирішення, костюмів, експлікацією музичної партитури тощо).

Порядок проведення фахового іспиту

- допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності екзаменаційного листа та документа, який засвідчує особу (паспорта, свідоцтва про народження тощо);
- вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступникам, які беруть участь в усних вступних випробуваннях, дозволяється мати при собі ручку з чорнилом (пастою);
- вступникам, які беруть участь у творчих конкурсах, дозволяється брати з собою необхідні для творчих конкурсів предмети (спортивну форму, костюми тощо), перелік яких рекомендований екзаменаційною комісією, що проводить вступні випробування;
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування (випробувань) з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Порядок оцінювання результатів фахового іспиту:

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами екзаменаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора, за шкалою оцінок від 0 до 200 балів. Підставою для формування оцінки є критерії, подані у таблицях.

Згідно наказу про норми часу, відведені на проведення вступних випробувань (відповідно до наказу МОН України) від 27 серпня 2002 року № 450): на проведення фахового випробування при вступі на навчання за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» виділяється 0,25 години на кожного вступника на кожен сеанс фахового випробування.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

питання з фахового іспиту «Режисура та майстерність актора» для здобуття ступеня **магістра** на основі здобутого ступеня (ОКР) бакалавра, спеціаліста, магістра

- 1.Режисер театрального колективу - художній керівник, педагог організатор (вчення В.І.Немировича-Данченко про три сторони творчості режисера).
- 2.Надзавдання та наскрізна дія вистави та ролі.
- 3.Обґрунтування вибору п'єси для постановки.
- 4.Театр як вид мистецтва. Специфічні особливості театрального мистецтва.
5. Боротьба - матеріал режисерського мистецтва.
6. Ідейно-тематичний аналіз обраної п'єси.
7. Пластичний образ вистави. Танець, сценічний рух, етикет у виставі.
8. Дія - матеріал акторського мистецтва.
9. Наскрізна дія та протидія у курсовій виставі.
- 10.Функції музики у виставі. Музичний образ вистави.
11. Жанр вистави, його реалізація режисерськими виразними засобами.

12. Темпоритм як емоційна характеристика вистави.
13. Художник і режисер. Просторове, часове вирішення вистави.
14. Атмосфера вистави як гармонічна єдність всіх компонентів театрального мистецтва.
15. Характер та характерність ролі.
16. Актор - головна особа в театральному мистецтві.
17. Монтувальний план вистави.
18. Атмосфера у виставі.
19. Структура режисерського постановочного плану у виставі.
20. Початкова та ведуча запропоновані обставини.
21. Надзавдання та наскрізна дія вистави.
22. Вчення В.І.Немировича-Данченко про “другий план” та внутрішній монолог.
23. Мотив вибору п’єси та режисерський задум. Основні розділи режисерського задуму.
24. Обґрунтування жанру вистави.
25. Драматургія як основний компонент театрального мистецтва. Види та жанри драматургії.
26. Методи фізичних дій в роботі актора над роллю.
27. Музично-шумове вирішення вистави.
28. Вчення В.І.Немировича-Данченко про три правди в театральному мистецтві.
29. Сценічне спілкування як процес взаємодії партнерів.
30. Специфіка роботи режисера з виконавцями.
31. Вчення К.С.Станіславського про театральну етику. Етичне виховання в театральному колективі.
32. Метод дійового аналізу п’єси і ролі.
33. П’ять основних подій п’єси.
34. Основні компоненти театрального мистецтва.
35. Словесна дія. Логіка та образність мови.
36. Режисерське трактування ролей.
37. Система К.С.Станіславського як теорія театрального мистецтва.
38. Сценічне завдання та його елементи.
39. Композиція вистави.
40. Компоненти “три сходи” сценічної дії: оцінка, прилаштування, вплив.
41. Художня ідея п’єси та її жанрове вирішення у виставі.
42. Конфлікт та предмет конфлікту.
43. Конфлікт, предмет конфлікту обраної для постановки п’єси.
44. Вправи та етюди в роботі з акторами. Етюдний метод роботи над виставою.
45. “Зерно” п’єси та ролі.
46. Автор і епоха п’єси обраної Вами для постановки.
47. Початкова та ведуча обставини у п’єсі.
48. Основні етапи роботи режисера над виставою.
49. Ідейно-тематичний аналіз обраної Вами постановки п’єси.
50. Художній образ вистави.
51. Мізансцена - мова режисера.
52. Етапи роботи режисера над виставою.
53. Художньо-педагогічні принципи керівництва дитячим театральним колективом.
54. Актуальність п’єси, як фактор її постановки.
55. Особливості застільного періоду роботи над роллю в репетиційному процесі.
56. Вивчення дійсності та матеріалів у постановці вистави.
57. Іконографічний матеріал в роботі режисера.
58. Лесь Курбас про мистецтво “образного перетворення”.
59. Робота режисера над словом у виставі.
60. Принципи мізансценування у виставі.
61. Елементи внутрішньої техніки актора.
62. Режисерські епізоди, складові частини епізодів.

63. Роль кольору та світла у виставі.
64. Теоретичні основи роботи режисера над створенням задуму вистави.
65. Робота над інсценівками.
66. Акторський тренінг у роботі над виставою.
67. Світогляд митця і його творчість.
68. Режисерські акценти у виставі як засіб втілення надзавдання.
69. Основні закони сценічної пластики актора.
70. Сценічна дія - основа драматичного мистецтва.
71. Робота актора над створенням біографії ролі.
72. Музика як виразний засіб у виставі.
73. Сутність реформи театру, проведеної К.С.Станіславським і В.І.Немировичем -Данченком.
74. Відчуття цілого у роботі режисера.
75. Підтекст та другий план в роботі над роллю.

за спеціальністю «Режисура»

передбачає:

1. Перевірку акторських даних (виконавську майстерність)

Фахове випробування за спеціалізацією «*Режисура*» складається з виконання монологу з п'єси будь-якого жанру в обставинах в публічній самотності та звернений монолог або уривку з моновистави (самостійно підготовлених вступником). Крім оцінки здатностей вступника перевіряються його зовнішні, голосові, мовні, музично-ритмічні й пластичні дані.

Виконання монологу з п'єси будь-якого жанру в обставинах публічній самотності або уривку з моновистави (самостійно підготовлених вступником). Перевірка вступника на володіння психофізичним апаратом актора, володіння всіма елементами сценічної дії, перетілення в образ, внутрішнє бачення, створення внутрішнього монологу, володіння «другим» планом у виконанні монологу, створення мовної характеристики та внутрішнього і зовнішнього характеру.

З метою більш повного вияву творчих здібностей фахова атестаційна комісія має право давати вступникові завдання, які не виходять за межі запропонованої програми. Вступник може включити до програми фахового випробування інші творчі роботи, крім вказаних вище у переліку.

2. Режисерський аналіз п'єси (усний)

Тільки для вступників спеціалізації «Режисура»

Вступник повинен представити фаховій атестаційній комісії **режисерський розбір** однієї з п'єс української чи зарубіжної драматургії (орієнтовний перелік п'єс додається).

Режисерський аналіз п'єси.

В режисерському аналізі п'єси необхідно висвітлити такі питання:

- актуальність вибору даної п'єси;
- коротка характеристика творчості автора;
- ряд подій (сюжет), головні події;
- конфлікт, предмет конфлікту, дію та протидію у п'єсі;
- тему, ідею, жанр п'єси;
- композицію (зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка, фінал);
- характеристику основних дійових осіб;
- надзавдання майбутньої вистави.

На основі розбору п'єси вступник відтворює образне бачення одного з епізодів (картини п'єси) за вибором вступника, демонструючи свою здібність до просторового мислення та вміння використати виразні засоби театрального мистецтва (декорацію, музику, світло, шуми, тощо).

– вступник повинен поставити і показати (імпровізаційно чи на запропоновану комісією тему) сценічний етюд, пластичну композицію із залученням виконавцями інших вступників, з використанням при цьому елементів сценічного оформлення;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою.

Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Вступник не підготував до показу репертуар, не впевнений у виконанні тексту. Виявляє лише окремі творчі дані. Режисерський аналіз не готовий. Вступник не розуміє проблематики, не бачить сюжету, не володіє засобами театральної виразності

II рівень – середній. Вступник підготував до показу не всі обов’язкові твори, демонструє слабкий рівень майстерності виконання. Допускає порушення логіки. Має недостатні творчі дані. Режисерський аналіз неглибокий. Відсутній дієвий підхід. Режисерський аналіз неглибокий. Відсутній дієвий підхід до розуміння сюжету. Примітивно і поверхово аналізується проблематика п’єси, характери дійових осіб

III рівень – достатній. Вступник добре підготував репертуар до показу. Має добрі творчі дані і певні недоліки у виконавській майстерності. Режисерський аналіз ґрунтовний, демонструє окремі елементи режисерського бачення. Не відчувається бачення стилевих та жанрових особливостей драматургії. Дещо поверховий асоціативний ряд режисерського трактування п’єси.

IV рівень - високий. Вступник бездоганно виконує репертуар, демонструє блискучі творчі дані, в тому числі в інших видах мистецтва. Володіє сценічною імпровізацією. Режисерський аналіз і трактування твору демонструють оригінальний творчий підхід, образне вирішення. Вступник вільно володіє режисерськими засобами театральної виразності, впевнено оперує спеціальною термінологією. Відчуває цілісність образу вистави.

Таблиця відповідності рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання вступників під час оцінювання фахового іспиту спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» (спеціалізація: «Режисура»)

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий Вступник не підготував до показу репертуар, не впевнений у виконанні тексту. Виявляє лише окремі творчі дані. Режисерський аналіз не готовий. Вступник не розуміє проблематики, не бачить сюжету, не володіє засобами театральної виразності.	0-99	незадовільно
Середній Вступник підготував до показу не всі обов’язкові твори, демонструє слабкий рівень майстерності виконання. Допускає порушення логіки. Має недостатні творчі дані. Режисерський аналіз неглибокий. Відсутній дієвий підхід. Режисерський аналіз неглибокий. Відсутній дієвий підхід до розуміння сюжету. Примітивно і поверхово аналізується проблематика п’єси, характери дійових осіб.	100-149	задовільно
Достатній Вступник добре підготував репертуар до показу. Має добрі творчі дані і певні недоліки у виконавській	150-179	добре

майстерності. Режисерський аналіз ґрунтовний, демонструє окремі елементи режисерського бачення. Не відчувається бачення стильових та жанрових особливостей драматургії. Дещо поверховий асоціативний ряд режисерського трактування п'єси.		
Високий Вступник бездоганно виконує репертуар, демонструє блискучі творчі дані, в тому числі в інших видах мистецтва. Володіє сценічною імпровізацією. Режисерський аналіз і трактування твору демонструють оригінальний творчий підхід, образне вирішення. Вступник вільно володіє режисерськими засобами театральної виразності, впевнено оперує спеціальною термінологією. Відчуває цілісність образу вистави.	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамович С.Д., Чібарькова М.Ю. Мовленнева комунікація : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
2. Баканурський А.Г., Корнієнко В.В. Театрально-драматичний словник ХХ століття. Київ : Знання України, 2009. 319 с.
3. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ. Київ : Дакор, 2003. 304 с.
4. Овчиннікова А.П. П'ять кроків до гарної мови : Мовна комунікація : техніка мовлення. Київ : Фенікс, 2008. 192 с.
5. Театр у школі : Книга для вчителя / уряд. Н.Є.Миропольська. Київ : Рад. школа, 1990.
6. Цветков В.І. Основи класичної режисури. Конспект лекцій. Харків : БУРУН і К, 2008.160 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. Античний театр. Режим доступу : <http://anti4teatr.ucoz.ru>.
2. Каталог : Театр и театральное искусство. Режим доступу : <http://www.art-world-theatre.ru>.
3. Культура и Образование. Театр и кино // Онлайн Энциклопедия «Кругосвет». Режим доступу : http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino.
4. Театральная Энциклопедия. Режим доступу : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Teatr/ Index.php
5. Энциклопедия : Музыка. Театр. Кино. Режим доступу : http://scit.boom.ru/music/teatr/What_takoe_teatr.htm

6. Средневековый театр Западной Европы. Режим доступа : http://scit.boom.ru/music/teatr/Zarybegnui_teatr3.htm
7. Средневековый театр. Режим доступа : <http://art.1september.ru/index.php?year=2008&num=06>
8. Западноевропейский театр. Режим доступа : <http://svr-lit.niv.ru>.
9. Театральная библиотека: пьесы, книги, статьи, драматургия. Режим доступа : <http://biblioteka.teatr-obraz.ru>.
10. Театральная энциклопедия. Режим доступа : <http://www.theatre-enc.ru>.
11. История : Кино. Театр. Режим доступа : <http://kinohistory.com/index.php>.
12. Театры мира. Режим доступа : <http://jonder.ru/hrestomat>.
13. Театры народов мира. Режим доступа : <http://teatry-narodov-mira.ru/>
14. Театральная библиотека: пьесы, книги, статьи, драматургия. Режим доступа : <http://biblioteka.teatr-obraz.ru>.
15. Хрестоматия актёра. Режим доступа: <http://jonder.ru/hrestomat>.
16. Сайт : <http://www.rshu.edu.ua>

ДОДАТКИ

П Е Р Е Л І К

рекомендованих п'єс для фахового випробування з
режисури та майстерності актора.

1. І.Котляревський “Наталка Полтавка”, “Москаль-чарівник”.
2. І.Карпенко-Карий “Мартин Боруля”, “Сто тисяч”, “Хазяїн”, “Безталанна”.
3. М.Старицький “За двома зайцями”, “Не судилось”.
4. М.Кропивницький “Дай серцю волю”, “Пошились у дурні”, “По ревізії”, “Глитай або Павук”.
5. Л.Українка “Лісова пісня”, “Камінний господар”, “Одержима”, “Бояриня”.
6. І.Франко “Украдене щастя”.
7. О.Олесь “Ніч на полонині”, « По дорозі в казку»
8. В.Винниченко “Брехня”, “Закон”, “Чорна пантера і Білий ведмідь”.
9. М.Куліш “Отак загинув Гуска”, “Мина Мазайло”, “Маклена Граса».
10. І.Кочерга “Свіччине весілля”, “Ярослав Мудрий”.
11. В.Шекспір “Ромео і Джульєтта”, “Гамлет”, “Король Лір”.
12. Мольєр “Тартюф”, “Міщанин -шляхтич”, “Лікар мимоволі”
13. Лопе де Вега “Собака на сні”
14. Бомарше “Одруження Фігаро”.
15. Г.Ібсен “Нора”.
16. Б.Шоу “Пігмаліон”.
17. Г.Лорка “Криваве весілля”, “Дім Бернарди Альби”.
18. Б.Брехт “Матінка Кураж та її діти”, “Трьохкопійчана опера”